

тели. Като развива добродетелите си, едновременно сътъхъ човѣкъ развива и своите органи. Не може ли да се развива, човѣкъ е недоволенъ отъ себе си, отъ окръжаващата среѣда, отъ живота. Благодарение на вѫтрешното недоволство, човѣкъ има условия да минава отъ една форма въ друга, като фази на живота, и да се развива. Волтъ не трѣба да бѫде доволенъ отъ своите рога, конътъ — отъ своите копита, свинята — отъ своята зурла, слонътъ — отъ своя хоботъ. Ако слонътъ се освободи отъ хобота си, той е прогресиранъ; обаче, ако е доволенъ отъ положението си и не измѣни формата си, той е останалъ въ застой. Всѣко сѫщество, кое то се намира въ застой, подържа старата философия, че, като е дошло на земята, трѣба да си поживѣе, да си хапне и пийне, докато единъ денъ напусне земята. Щомъ напусне земята, всичко се свършва съ него. И човѣкъ мисли по сѫщия начинъ. И той казва, че, като умре, животътъ се свършва. Хората умиратъ, погребватъ ги, но никой човѣкъ не се е вгледалъ критически въ положението на умрѣлия, да види, колко е смѣшенъ. Смѣшно е положението на умрѣлия. И следъ всичко това, този умрѣлъ човѣкъ го погребватъ съ голѣми почести. Нѣма по-смѣшни хора въ свѣта отъ умрѣлите. Въпрѣки това, който отиде въ дома на мъртвеца, веднага става сериозенъ. Докато билъ живъ, всички го подбутвали. Щомъ умре, веднага хората около него взиматъ сериозенъ видъ. Докато банкерътъ е живъ, всички негови длѣжници се плашатъ, не искатъ да чуятъ името му. Като умре и остави завещание, въ което прощаща дѣлга на длѣжниците си, всички ставатъ сериозни, започватъ да мислятъ, кое го заставило да прости дѣлга имъ. Тѣ започватъ да говорятъ добре за него, да изнасятъ неговите добродетели.

„Пъленъ съ благодать и истина“. Човѣкъ все трѣбва да бѫде пъленъ съ нѣщо. Съ какво трѣбва да бѫде пъленъ? Съ знание, съ сила, съ богатство? Ако е пъленъ съ сила, човѣкъ ще замяза на бомба, която всѣки моментъ може да експлодира. Ако е пъленъ съ знания, споредъ думитѣ на апостолъ Павелъ, човѣкъ е осажденъ на възгордяване. Не е лошо понѣкога човѣкъ да се възгордява. Подъ думата „гордост“ англичанините разбиратъ достоинството на човѣка. Да бѫде човѣкъ гордъ, това значи, да има достоинство. Често гордостъ-